

Gospodarske izkušnje.

Kako lesenino v zemljo dejano varovati gnjilobe.

Koli, stebri in sploh lesenina, katero vso ali deloma vtikamo ali zagrebamo v zemljo, se dajo po skušnjah dobro obvarovati gnjilobe. V ta namen vzame se navadnega lanenega olja ter se mu primešava toliko ogljenega prahu (drobno stolčenega lesnega oglja), da mešanica postane toliko gosta, kakor navadne oljate barve, s katerimi se barvajo lesenine. S to ogljeno-oljnato barvo pobarva se oni del lesa, ki ima priti v zemljo, in skušnja je uže potrdila, da je bil tako pobarvan les čez sedem let iz zemlje vzet enako cel in trden, kakor nov les. — V gospodarstvu ne bode treba velicega računanja, ampak mala poskušnjica bo pokazala, kako se obnese tako barvanje in ali se izplača.

Tehnično poročilo

k projektu o izsuševanju ljubljanskega močvirja.

To poročilo je glavnemu odboru za obdelovanje močvirja predložil
Ivan pl. Podhagsky, uradno pooblaščen civilen inženir.

(Dalje.)

XXII. Škofeljica.

Tretji ta stranski potok Ižice se je premeril od mlina „Pod hrasti“ do njegovega izliva v dolgosti 5920 metrov, čeravno sega močvirje samo do mlina „Pri županu“.

S predlaganim reguliranjem bi se sicer doseglo popolno izsušenje do sedaj poplavljenega zemljišča med hektom. 9 do 17, a spodnja zemlja bi se v vsi svoji prostornosti ne dosegla.

Kakor kaže podolžni profil, bi se sicer nevarnost povodnji tudi lahko odvrnila za svet, ki leži zunaj močvirja nad drugo daljino, a to bi bilo mogoče le tedaj, ko bi se most na Karlovški cesti (7 + 52) razširil, ko bi se naredile nove, dovolj široke temeljne zatvornice pri mlinu „Pri županu“ in bi se razširil sedanji jarek.

XXIII. Priproščica.

Ta kanal se je premeril do mlina v Orlah, to je, 6820 metrov na dolgo.

Ker leži ta kos kanala nad Karlovško cesto ob necem rebru, vsled česar voda pri najmanjšem zastajanju niže ležečo dolino preplavi in pomočvirji, zato se je moral kanal tukaj preložiti v dolgosti 936 metrov.

Ako se kanal na ta način prestavi in ako se ostali kos potrebi in počisti, bode svet izsušen in spodnja zemlja se bode popolnem odkrila.

XXIV. Zgornji Galevec.

Ta izsuševalni jarek meri 2430 metrov. Z znižanjem najvišje vode Ljubljance se bode svet popolnem izsušil, in ako se jarek iztrebi, se bode tudi spodnja zemlja dosegla.

XXV. Spodnji Galevec.

Pri tem 2616 dolgem izsuševalnem jarku je sicer tudi nameravano izsušenje zemljišča, a spodnja zemlja leži krog zadnjega, kacihi 500 metrov dolzega konca tako globoko, da se ne bode mogla odkriti.

(Dalje prihodnjič.)

Podučne stvari.

Kmeti stariši, vzgojajte prav svoje otroke!

(Konec.)

Resnično je pa tudi, da kakor mlado — žlahno — drevesce dostikrat poganja nepotrebne in škodljive postranske odrastke, katere treba je vselej proti odstranjevanju, ravno tako prikažejo se navadno tudi pri dorastajoči se mladini nekatere napake, kakor: površnost pri delu, pozabljivost, lahkomišljenost, pohajkovanje, raztrešenost, lenoba, veliko- in vsevednost (ker ne malokrat hoče vsako reč bolje vedeti in umeti, nego stari, skušeni ljudje), jezičnost, trmoglavost itd., kar vse mora se z vso resnobljostjo pri njej zatirati in z vsemi pošteni sredstvi prave krščanske odgoje odstranjevati, to je: vse njene duševne in telesne moči edino le v dobro — k vsemu blagemu in poštemu — napeljevati.

Pri malih otrocih mora se zahtevati brezpogojna pokorščina, ker še niso zmožni presojevati, zakaj je treba ravno tako in ne drugače delati, kar je pa pri dorastajoči se mladini — če ni še pokvarjena — uže nekoliko drugače. Toraj še enkrat trdim in povdarjam, da se pri dorastajoči se mladini po nobenem načinu čut samostojnega razsojevanja ne sme zatirati in uničevati s tem, da bi se jej kar vse trmasto odrekalo; treba ji je le njene lastne pomanjkljive nazore in razsodbe o kaki reči podučno in dejansko dokazati, ter ji ljubeznjivo in očetovsko pomagati, da se ji o vsem prav pojasni in pomanjkljivo — ali celó napačno — vselej z dobrim nadomesti, kar vse vodi k zaželjenemu cilju in pravemu vspehu. — Ako stariši vidijo, da ima mladina tu pa tam prav, mora se ji iz pravega odgojskega stališča na vsaki način veljati pustiti; če so pa njeni nazori o kaki reči morda celó boljši od drugih (naših lastnih), zasluži zavoljo tega gotovo tudi primerne in nehlinjene pohvale. Pri vsem tem mora pa vendar-le vsak oče gledati na to, in tudi od svojih odraščanih otrok zahtevati, da njegova modra povelja in zaukaze, dokler sam gospodarji, iz prepričanja, da se s tem njega ljubezni vredni storé in četrto božjo zapoved po volji božji spolnijo — natančno izvršujejo. Precéj v začetku mora se njihovim ugovorom proti zaukazom in poveljem krepko nasproti stopiti, ker ravno tega (obotavljanja) se mladina navadno kot gotovega pripomočka poslužuje, da si počasi prisvoji vse gospodarstvo — tudi čez svoje roditelje. Kedar pa stariši pri svojih otrocih zapazijo pravo in resnično vnemo za pošteno, koristno in dobro delo, naj se ne krčijo zoper malo in primerno pohvalo svojih pridnih otrok, ter naj jim privoščijo kako pošteno in nedolžno razvedrilo, kar bode na obe strani najboljšega nasledka in blagodejnega vpljiva. Poglavitno je pa, da se v mladini uže zgodaj (v nežni mladosti) pravo veselje do pridnega in koristnega dela vzbudi tako, da brez hasljivega opravka nihče živeti in prestati ne more; le delavni ljudje v pravem pomenu besede postanejo samostalni gospodarji in samostojne gospodinje (lenuh je prej ali pozneje od drugih odvisen), ter so tudi vredni udje družbe človeške.

Marsikateri oče mora sam priznati (in takih ni ravno malo po mili domovini), da je le on sam kriv, če ni v hiši pravega sporazumljenja in edinosti, ter vse tako, kakor mora biti med pravo krščansko družino. Skoraj bi rekel in z nekako gotovostjo iz prepričanja trdil, da nekateri očetje nekako zavidljivo svoje razumne sinove (matere pa hčere) opazujejo, ker ti dostikrat v marsičem bolj pametne nasvete stavijo, nego oni sami, ter jim zaradi tega potem skoraj pri vsaki